

ਨਾਮਾਂਕ			Roll No.			

No. of Questions — 15
No. of Printed Pages — 3

S—75—Punjabi (T.L.)

SECONDARY EXAMINATION, 2011

PUNJABI

(THIRD LANGUAGE)

Time : 3 $\frac{1}{4}$ Hours

Maximum Marks : 80

ਪ੍ਰੀਖਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਆਮ ਹਦਾਇਤਾਂ :

1. ਪ੍ਰੀਖਿਆਰਥੀ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਰੋਲ ਨੰਬਰ ਜ਼ਰੂਰ ਲਿਖੇ ।
2. ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ ।
3. ਹਰ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤੀ ਉੱਤਰ-ਪੁਸਤਿਕਾ 'ਤੇ ਹੀ ਲਿਖੋ।

1. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਾਵਿ-ਬੰਦਾ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਦੀ ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ :-
 $2 + 3 + 1 = 6$
- (ੳ) ਅਕਬਰ ਜਿਹਾਂ ਆ ਐਥੇ ਨਿਆਂ ਕੀਤੇ,
 ਚਿਸਤੀ ਜਿਹੇ ਭੀ ਵਲੀ ਹਜ਼ਾਰ ਆਏ।
 ਤੇਰੀ ਸੋਹਣੀ ਸੁਹਾਵਣੀ ਭੋਇੰ ਉਤੇ,
 ਗੁਰੂ, ਪੀਰ, ਪੈਗੰਬਰ, ਅਵਤਾਰ ਆਏ।
- ਜਾਂ**
- (ਅ) ਸ਼ਰਨ 'ਚ ਬੈਠੇ ਰਾਜ ਸਮੇਂ ਦੇ,
 ਚਰਨੀਂ ਬੈਠੀ ਸੁੰਦਰਤਾ ਸੀ।
 ਨਾਮ ਅਨੰਤ-ਡੰਗੋਰੀ ਬਣਿਆ,
 ਇਸ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਅੰਨ੍ਹੇਪਣ ਲਈ।
2. ਮਾਂ ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਸਾਰ ਲਿਖੋ। 5
3. ਭੂਆ ਲੇਡਣ ਦੇ ਵਿਹੜੇ ਦੀ ਕਿਹੜੀ-ਕਿਹੜੀ ਸਿਫਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ? 5
4. ਖਾਲੀ ਥਾਵਾਂ ਭਰੋ :- 4
- (ੳ) ਮਿੱਟੀ ਨੂੰ ਬਣਾਇਆ ਸੋਨਾ ਕਿਵੇਂ ਖੋਰ-ਪੋਰ ਨੀ .....।
 (ਅ) ਲੈ ਕੇ ਦਰਦ ਪਰਾਇਆ ਜਿਸ ਨੇ .....।
 (ੲ) ਸੜਦੀ ਹੋਈ ਧਰਤ ਦੇ ਸੀਨੇ ਠੰਡ ਪਾਈ .....।
 (ਸ) ਅੱਗ ਲਾਉਣ ਕੋਈ ਤੇਰੇ ਗਿੱਧਿਆਂ ਨੂੰ ਆ ਗਿਆ .....।
5. ਕਿਹੜੇ ਖਿਆਲਾਂ ਨੇ ਰਾਣੀ ਸਾਹਿਬ ਕੌਰ ਨੂੰ ਟਿਕ ਕੇ ਨਾ ਬੈਠਣ ਦਿੱਤਾ ? 4
6. ਕੰਨਿਆ ਕੁਮਾਰੀ ਵਿਖੇ ਸੂਰਜ ਡੁੱਬਣ ਦਾ ਨਜ਼ਾਰਾ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ? 4
7. ਉਜ਼ੋਨ ਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਸਾਨੂੰ ਕੀ ਲਾਭ ਹੈ ? 4
8. ਗੱਪ-ਬਾਜ਼ ਦਾ ਵਡੇਰਾ ਕਿਸ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ? 4
9. ਖਾਲੀ ਥਾਵਾਂ ਭਰੋ :- 5
- (ੳ) ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਮਗਰਮੱਛ ..... ਵਾਲੇ ਜੀਵਾਂ ਦੇ ਖਾਨਦਾਨ ਵਿੱਚੋਂ ਹਨ।
 (ਅ) ਹਰ ਰੋਜ਼ ਦੀ ਸੈਰ ਤੇ ..... ਨਾਲ ਕੰਵਲਨੈਣ ਦੀ ਸਿਹਤ ਚੰਗੀ ਹੋ ਗਈ ।
 (ਡ) ਭੰਗੜੇ ਦਾ ਸੰਬੰਧ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਪੱਕੀਆਂ.....ਦੀ ਰੁੱਤ ਨਾਲ ਹੈ।
 (ਗ) ..... ਈ: ਵਿੱਚ ਬੈਟਰੀ ਨਾਲ ਚੱਲਣ ਵਾਲੇ ਕਲਾਕ ਦੀ ਕਾਢ ਕੱਢੀ ਗਈ।
 (ਹ) ਮੀਆਂ ਮੀਰ ਜੀ ..... ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਪਸੰਦ ਕਰਦੇ ਸਨ।

10. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਵਾਕਾਂ ਵਿੱਚ ਵਰਤੋ :- $\frac{1}{2} \times 8 = 4$
 ਰੋਣਕ, ਦ੍ਰਿਸ਼, ਵਡਿਆਈ, ਪ੍ਰਣਾਮ, ਸ਼ੀਤਲ, ਸੁਹਾਗਣਾਂ, ਤਰੱਕੀ, ਬੁਹਾ।
11. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇ ਤੇ ਲੇਖ ਲਿਖੋ :- 8
 (ੳ) ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ (ਅ) ਮਹਿੰਗਾਈ (ੲ) ਕਿਸੇ ਮੇਲੇ ਦਾ ਵਰਣਨ।
12. ਆਪਣੇ ਸਕੂਲ ਦੇ ਮੁੱਖ-ਅਧਿਆਪਕ ਜੀ ਨੂੰ ਜ਼ੁਰਮਾਨਾ ਮੁਆਫ਼ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਬਿਨੈ ਪੱਤਰ ਲਿਖੋ। 7

ਜਾਂ

ਪਿਤਾ ਜੀ ਤੋਂ ਪੈਸੇ ਮੰਗਵਾਉਣ ਲਈ ਪੱਤਰ ਲਿਖੋ।

13. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਮੁਹਾਵਰਿਆਂ ਦੇ ਅਰਥ ਦੱਸ ਕੇ ਵਾਕ ਬਣਾਓ :- 4
 (ੳ) ਬੋੜਾ ਪਾਰ ਕਰਨਾ (ਅ) ਜ਼ਮੀਨ ਅਸਮਾਨ ਇੱਕ ਕਰਨਾ
 (ੲ) ਅੱਜ ਕੱਲ ਕਰਨਾ (ਸ) ਉੱਲੂ ਬਣਾਉਣਾ ।
14. (1) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਵਾਕਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਰਾਮ ਚਿੰਨ੍ਹ ਲਗਾ ਕੇ ਲਿਖੋ :- $1 \times 2 = 2$
 (ੳ) ਕਿੰਨੀ ਮਨੋਹਰ ਕਿੰਨੀ ਸੋਹਣੀ ਸਵੇਰ ਹੈ
- (2) ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਕੁੱਝ ਨਾ ਕਹੋ ਮੈਂ ਇਸ ਨੂੰ ਸਮਝਾਉਂਦੀ ਹਾਂ
 (ਅ) ਲਿੰਗ ਬਦਲੋ :- ਪਹਾੜ, ਰਾਜਾ, ਨਵਾਬ, ਮਾਮਾ। $\frac{1}{2} \times 4 = 2$
 (ੲ) ਵਚਨ ਬਦਲੋ :- ਰਾਤ, ਮਿੱਤਰ, ਵਸਤੂ, ਗਊ। $\frac{1}{2} \times 4 = 2$
 (ਸ) ਵਿਰੋਧੀ ਸ਼ਬਦ ਲਿਖੋ :- ਘਾਟਾ, ਚੰਗਾ, ਉੱਦਮੀ, ਹਨੇਰਾ। $\frac{1}{2} \times 4 = 2$
 (ਹ) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਬਹੁਤੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ ਲਿਖੋ :- $\frac{1}{2} \times 4 = 2$
1. ਜਿਸ ਨੂੰ ਰੱਬ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਾ ਹੋਵੇ।
  2. ਫਿਰ-ਤੁਰ ਕੇ ਚੀਜ਼ਾਂ ਵੇਚਣ ਵਾਲਾ।
  3. ਉਹ ਥਾਂ ਜਿੱਥੇ ਪਹਿਲਵਾਨ ਘੋਲ ਕਰਦੇ ਹਨ।
  4. ਕਹਾਣੀ ਲਿਖਣ ਵਾਲਾ।
15. ਨਾਂਵ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਭੇਦਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ। 6

ਜਾਂ

ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਭੇਦਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ।